

Μαθαίνοντας για
TOUS ΦΡΟΝΤΙΣΤÉS
στην Ευρώπη

Καλές πράκτικές

Για την υποστήριξη
των Φροντιστών

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Μαθαίνοντας για
TOUS ΦΡΟΝΤΙΣΤÉS
στην Ευρώπη

Καλές πρακτικές

Για την υποστήριξη
των Φροντιστών

Learn4Carers

Εισαγωγή

To Learn4Carers με λίγα λόγια

Το έργο «Μαθαίνοντας για τους φροντιστές στην Ευρώπη (Learn4Carers)» στοχεύει σε φροντιστές και επαγγελματίες που εργάζονται με φροντιστές άμεσα ή έμμεσα, καθώς και πολίτες ευρύτερα στην Ελλάδα, την Ιρλανδία, τη Γαλλία, το Βέλγιο και την υπόλοιπη Ευρώπη. Οι φροντιστές μπορούν να οριστούν ως άτομα που παρέχουν συνήθως μη αμειβόμενη φροντίδα σε κάποιον με χρόνια ασθένεια, αναπηρία ή άλλη μακροχρόνια ανάγκη υγείας ή φροντίδας, εκτός επαγγελματικού ή επίσημου πλαισίου. Οι φροντιστές εκτελούν, συχνά τακτικά, σημαντικά καθήκοντα φροντίδας και παρόλο που η φροντίδα ενός αγαπημένου προσώπου μπορεί να αποτελέσει πηγή μεγάλης προσωπικής ικανοποίησης, δημιουργεί το δικό της σύνολο προκλήσεων. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν προβλήματα σωματικής και ψυχικής υγείας, αίσθημα απομόνωσης, δυσκολία εξισορρόπησης της αμειβόμενης εργασίας με τις ευθύνες περίθαλψης, ίσως ακόμη και οικονομικές ανησυχίες καθώς ενδέχεται να περικοπούν οι κοινωνικές παροχές.

Στα πλαίσια του προγράμματος "Learn4Carers" θα στοχεύσουμε φροντιστές και επαγγελματίες που εργάζονται για και με φροντιστές κάθε ηλικιακής ομάδας, ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη ανάγκη υγείας του ατόμου που φροντίζουν. Καθώς η αναγνώριση των φροντιστών και των διαθέσιμων μηχανισμών υποστήριξης ποικίλει σημαντικά στην Ευρώπη, μια διακρατική προσέγγιση για τη δημιουργία υπηρεσιών υποστήριξης για τους φροντιστές και την ανταλλαγή καλών πρακτικών για επαγγελματίες είναι μια πολλά υποσχόμενη δέσμευση.

Πώς θα το επιτύχει το Learn4Carers;

Κάθε εταίρος θα αναλάβει μέτρα στη χώρα του για να προωθήσει την ανάγκη για μεγαλύτερη υποστήριξη των φροντιστών, πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση των πολιτών και εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με τις άτυπες ανάγκες φροντιστών και τις μεθόδους υποστήριξης των μαζί με τους τοπικούς εταίρους. Οι συνεργάτες του έργου θα επωφεληθούν από την εμπειρία του άλλου. Καλές πρακτικές, περιπτώσεις και τεχνογνωσία θα τεκμηριώνονται σε αυτό το έγγραφο, το οποίο θα ανέβει στο Διαδίκτυο. Το έργο στοχεύει στην ανταλλαγή εργαλείων και ορθών πρακτικών που απευθύνονται σε 1) φροντιστές, 2) εργαζόμενους φροντιστές που αλληλεπιδρούν με φροντιστές σε τακτική βάση και 3) πολίτες.

Η κάλυψη των υφιστάμενων και αυξανόμενων αναγκών μακροχρόνιας περίθαλψης του πληθυσμού της ΕΕ αποτελεί σημαντική πρόκληση για όλα τα κράτη μέλη. Το πλαίσιο πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτού του δημογραφικού πλαισίου βιώνει βαθιές αλλαγές και, καθώς ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστα-

σίας βρίσκεται σε εξέλιξη, οι άτυποι φροντιστές βρίσκονται υπό αυξανόμενη πίεση. Γενικότερα, η βιωσιμότητα και η φύση της περίθαλψης, όπως γνωρίζουμε, αμφισβητείται ως αποτέλεσμα του αυξανόμενου χάσματος μεταξύ της ζήτησης και της παροχής υπηρεσιών φροντίδας.

Αυτό επιδεινώνεται από τους αυστηρότερους δημόσιους προϋπολογισμούς σε πολλές χώρες της ΕΕ. Αν και οι περισσότερες από τις πολιτικές που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των φροντιστών σχεδιάζονται και εφαρμόζονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα συστήματα φροντίδας – αυξανόμενη ζήτηση, μειωμένη προσφορά, ποιότητα και οικονομική βιωσιμότητα – είναι παρεμφερείς σε όλα τα κράτη μέλη. Ο αρνητικός αντίκτυπος της άτυπης φροντίδας στην καθημερινή ζωή των φροντιστών είναι επίσης μια κοινή πρόκληση σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ενώ η παροχή περίθαλψης διαφέρει πολύ μεταξύ (και μερικές φορές εντός) των κρατών μελών, είναι σαφές ότι όλες οι χώρες χρειάζονται τον πόρο που παρέχεται από άτυπους φροντιστές για να αποφευχθεί η κατάρρευση ολόκληρου του συστήματος φροντίδας.

Τα τελευταία χρόνια, έχουν επιτευχθεί πολλά στην προώθηση της ατζέντας των φροντιστών σε διεθνές, ευρωπαϊκό και – σε κάποιο βαθμό – εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, η επιτυχία των πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των αναγκών και των προτιμήσεων των φροντιστών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αλληλεπίδραση μεταξύ ενός ευρέος συνόλου πολιτικών στον κοινωνικό τομέα καθώς και στον τομέα της υγείας και της απασχόλησης. Ωστόσο, οι πολιτικές που αφορούν τους φροντιστές έχουν συχνά εφαρμοστεί με αποσπασματικό και άνισο τρόπο και ως εκ τούτου δεν οδήγησαν πάντοτε σε πραγματικές βελτιώσεις στην υποστήριξη των φροντιστών, οδηγώντας – μερικές φορές – σε κατάρρευση της εμπιστοσύνης μεταξύ των φροντιστών και των υπεύθυνων λήψης αποφάσεων και όσων σχεδιάζουν υπηρεσίες.

Πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα για να επιτευχθεί πρακτική υποστήριξη σε μια ολοκληρωμένη και πολυδιάστατη βάση, για τη σύνδεση μεταξύ των υφιστάμενων κοινοτικών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών πρωτοβουλιών και για να ενεργοποιηθούν νέες για την υποστήριξη των φροντιστών. Αυτή η επισκόπηση των ορθών πρακτικών για την υποστήριξη των άτυπων φροντιστών αποσκοπεί στο να συμβάλει σε αυτό παρουσιάζοντας τις πολλές διαστάσεις της εμπειρίας του φροντιστή.

A.

Η σύμπραξη

Η Σύμπραξη Learn4Carers

Το **Ελληνικό Δίκτυο Φροντιστών ΕΠΙΟΝΗ** είναι ένας εθνικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 2016 από μια ομάδα πολιτών που είναι φροντιστές ή πρώην φροντιστές. Στόχος του είναι να παρέχει υπηρεσίες συνεχούς και ποιοτικής υποστήριξης σε άτομα που εργάζονται ως άτυποι, μη αμειβόμενοι φροντιστές μελών της οικογένειας ή φίλων που αγωνίζονται με σωματική ή ψυχική ασθένεια, αναπηρία ή εθισμό. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν ενημέρωση και ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές, παρέχοντας στους φροντιστές πρακτικές συμβουλές και συναισθηματική υποστήριξη, καθώς και διευκόλυνση της ανάπτυξης δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Η **Πανελλαδική Ένωση για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση και την Επαγγελματική Επανένταξη (ΠΕΨΑΕΕ)** είναι ένας Επιστημονικός Μη Κυβερνητικός Οργανισμός που ιδρύθηκε πριν από περισσότερα από 20 χρόνια (το 1996). Στοχεύει στη διευκόλυνση της κοινωνικής επανένταξης και της ένταξης στην εργασία ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Η ΠΕΨΑΕΕ συμμετέχει στο εθνικό πρόγραμμα για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και ειδικεύεται στην υποστήριξη, συντονισμό και ενδυνάμωση πρωτοβουλιών αποκατάστασης και ένταξης στην εργασία για άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας. Διαχειρίζεται τρεις δομές αποκατάστασης: κέντρα ημέρας και ένα σπίτι κατοικιών για άτομα με σοβαρά ψυχικά προβλήματα

Ο οργανισμός **Care Alliance Ireland** είναι το Εθνικό Δίκτυο Εθελοντικών Οργανισμών που υποστηρίζουν τους Οικογενειακούς Φροντιστές της Ιρλανδίας. Το όραμά του είναι ότι ο ρόλος των Οικογενειακών Φροντιστών να αναγνωρίζεται πλήρως και να εκτιμάται από την κοινωνία της Ιρλανδίας. Παρέχει υποστήριξη στους οργανισμούς-μέλη της στην άμεση εργασία τους με τους Οικογενειακούς Φροντιστές μέσω της παροχής πληροφοριών, της ανάπτυξης έρευνας και πολιτικής, της ανταλ-

λαγής πόρων και της παροχής ευκαιριών για συνεργασία. Η βάση συμμετοχής της περιλαμβάνει όλους τους οργανισμούς φροντίδας και σχεδόν όλους τους οργανισμούς που σχετίζονται με την ασθένεια / αναπηρία που παρέχουν επί του παρόντος υπηρεσίες στους οικογενειακούς φροντιστές της Ιρλανδίας. Υπάρχουν 102 οργανώσεις-μέλη και άλλες υπηρεσίες.

Ο οργανισμός **La Compagnie des Aidants** είναι ένα γαλλικό κοινωνικό δίκτυο που προσφέρει έναν δωρεάν υποστηρικτικό χώρο για κοινή χρήση, επικοινωνία και βοήθεια μεταξύ των μελών του, προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες της ζωής τους στο σπίτι. Ο οργανισμός προτείνει πρακτικές και οικονομικές λύσεις, που δημιουργήθηκαν από φροντιστές για να διευκολύνουν τη ζωή των άλλων φροντιστών και να βελτιώσουν την ευημερία των ευάλωτων ατόμων. Ο οργανισμός La compagnie des aidants είναι μια καινοτόμος και αποτελεσματική λύση για τη μείωση του στρες των φροντιστών.

Η ομοσπονδία «**Eurocarers**» είναι ένα δίκτυο από 59 - οργανώσεις φροντιστών από 27 χώρες - ένας μοναδικός συνδυασμός που επιτρέπει τεκμηριωμένη υπεράσπιση των άτυπων φροντιστών. Οι οργανώσεις αυτές μπορούν να λειτουργούν σε επίπεδο ΕΕ, εθνικό, υποεθνικό ή περιφερειακό (ανάλογα με τις δομές των εθνικών συστημάτων υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών).

Από την ίδρυσή της το 2006, η ομοσπονδία Eurocarers εργάζεται για ένα μέλλον στο οποίο η φροντίδα αναγνωρίζεται και εκτιμάται, και στο οποίο οι άτυποι φροντιστές δεν αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό, φτώχεια ή διακρίσεις. Από το 2009, η Eurocarers ενεργεί ως γραμματεία της ομάδας interest group του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τους Φροντιστές, η οποία συγκεντρώνει περισσότερους από 30 ευρωβουλευτές από 11 κράτη μέλη.

B.

Καλές
πρακτικές

Ακούστε την ιστορία μου

Ομάδα υποστήριξης που χρησιμοποιεί την λογοτεχνία και την ποίηση

Οι φροντιστές των ατόμων με άνοια βιώνουν καθημερινά διάφορα συναισθήματα, τα οποία συχνά παραμένουν ανεξήγητα λόγω προσωπικών ή περιβαλλοντικών περιορισμών. Ως μέσο έκφρασης, η τέχνη μπορεί να δημιουργήσει ένα ασφαλές και γόνιμο μέσο για την εξωτερίκευση αυτών των συναισθημάτων. Όταν η τέχνη χρησιμοποιείται σε ομάδες, τότε τα οφέλη της είναι πολλαπλά.

Με βάση αυτές τις γνώσεις, το τμήμα φροντιστών της Alzheimer Hellas στη Θεσσαλονίκη εφάρμοσε τα τελευταία δύο χρόνια μια πολύ καινοτόμο θεραπευτική παρέμβαση με τη λογοτεχνία και την ποίηση ως βασικά εργαλεία. Μέσω της χρήσης δημιουργικών μέσων (αφηγηματική θεραπεία και εκφραστική γραφή), αυτή η θεραπευτική παρέμβαση έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει οικογένειες ατόμων με άνοια να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, να βρουν νέο νόημα στις εμπειρίες τους και να προσαρμοστούν καλύτερα στην κατάστασή τους.

Η λογοτεχνία και η ποίηση ενθαρρύνουν τους φροντιστές να ανταλλάσσουν σκέψεις και εμπειρίες. Ο στόχος των αφηγήσεων των φροντιστών είναι να δώσουν απαντήσεις στις ερωτήσεις τους σχετικά με την άνοια. Εκτός από την προφορική έκφραση, τα μέλη της ομάδας γράφουν τις δικές τους ιστορίες, χρησιμοποιώντας εκφραστικές και αυθόρμητες τεχνικές γραφής. Μέχρι τώρα, έχουμε συγκεντρώσει

Οργάνωση	Alzheimer Hellas
Επικοινωνία	Makrimarina@yahoo.gr Θεσσαλονίκη, Ελλάδα
Δικτυακός τόπος	—
Είδος παρέμβασης	Ομάδα υποστήριξης
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	—
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Παρουσία σε συνέδριο στην Θεσσαλονίκη τον Μάρτιο 2016
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Ναι

Ακούστε την ιστορία μου

πολλές ιστορίες φροντιστών, στις οποίες επικρατεί η αλήθεια των καθημερινών εμπειριών και των συναισθημάτων τους. Ως εξέλιξη αυτής της παρέμβασης, υπήρξε μια προσπάθεια να συγχωνευθούν όλες οι ιστορίες των φροντιστών σε μία ιστορία και στη συνέχεια να τις δραματοποιήσουν με τη βοήθεια επαγγελματιών ηθοποιών.

Ένα προκαταρκτικό βήμα αυτού του έργου σε εξέλιξη παρουσιάστηκε στο συνέδριο «φροντίδα των φροντιστών», το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 18-20 /03/2016. Μια θεατρική παράσταση με τίτλο «φωνή του φροντιστή» πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2017. Στο τέλος της παράστασης, οι θεατές μοιράστηκαν τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους που απηχούσαν τις ιστορίες των φροντιστών. Οι φροντιστές που είχαν γράψει τις ιστορίες εξέφρασαν την ευγνωμοσύνη τους για τη συμμετοχή τους σε αυτήν την παρέμβαση, καθώς αναφέρουν ότι είναι πολύ χρήσιμο να εκφράσουν βαθιά συναισθήματα και να βρουν νέο νόημα στις εμπειρίες τους.

Γι' αυτό ελπίζουμε ότι το "άκου την ιστορία μου" θα συνεχίσει την πορεία του και ακόμη περισσότερες προσωπικές ιστορίες θα γραφτούν από τους φροντιστές, προκειμένου να καταλάβουμε τον κόσμο τους!

«Ποιος είμαι, παππού»;

Εργαστήριο για την άνοια

Το έργο με τίτλο «ποιος είμαι, παππού;» Είναι ένα βιωματικό εργαστήριο για παιδιά και εφήβους, το οποίο σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε από τρεις ψυχολόγους, ειδικευμένους στην άνοια. Η στάση των παιδιών απέναντι σε ασθενείς με άνοια είναι δυνατόν να αλλάξει όταν έχουν την ευκαιρία να κατανοήσουν τα συμπτώματα, τις αιτίες και την πρόγνωση της άνοιας και επίσης, να μάθουν νέους τρόπους αλληλεπίδρασης με τους παππούδες τους που πάσχουν από άνοια. Ο στόχος της παρέμβασης είναι να ευαισθητοποιήσει και να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την άνοια, να διευκολύνει την έκφραση των συναισθημάτων και των σκέψεων για την ασθένεια, να διευκολύνει την αποδοχή της διαφορετικότητας, να μειώσει το κοινωνικό στίγμα και να ενδυναμώσει τους συμμετέχοντες στην αλληλεπίδρασή τους με ασθενείς με άνοια. Χρησιμοποιήθηκε πληθώρα βιωματικών τεχνικών και εκφραστικών μέσων όπως παραμύθι, φωτογραφία, ζωγραφική, κολάζ και διάφορα ομαδικά παιχνίδια.

Οργάνωση	Alzheimer Hellas
Επικοινωνία	Makrimarina@yahoo.gr Θεσσαλονίκη, Ελλάδα
Δικτυακός τόπος	www.alzheimer_hellas.gr
Είδος παρέμβασης	Βιωματικό εργαστήριο
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Στάση παιδιών απέναντι σε ασθενείς
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Ναι

Τροχόσπιτο «Ολοι φροντιστές»

Το τροχόσπιτο των φροντιστών απευθύνεται σε φροντιστές που υποστηρίζουν χρόνια ασθενείς και τους παρέχει όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για να επιτελέσουν το ρόλο τους αποτελεσματικότερα. Η σχετική ενημέρωση γίνεται από κοινωνικούς λειτουργούς που καλωσορίζουν τους φροντιστές σε μια φιλική ατμόσφαιρα και τους κάνουν να νιώσουν άνετα και να μιλήσουν ελεύθερα. Εκτός από την επικοινωνία με τους κοινωνικούς λειτουργούς καλούν τους φροντιστές να εγγραφούν στο κοινωνικό δίκτυο αμοιβαίας βοήθειας που διατηρεί ο οργανισμός. Το 2018 για τρεις μέρες το τροχόσπιτο στάθμευσε σε προαύλια νοσοκομείων και super market. Σχεδόν 1400 άτομα συναντήθηκαν κατά τη διάρκεια των τριών αυτών ημερών και, μετά από αυτήν την επιτυχία, θα επεκταθεί η δράση και στην επαρχία. Το 2019, το τροχόσπιτο πήγε σε διάφορες πόλεις της Γαλλίας: Παρίσι, Στρασβούργο, Ρουέν, Μασσαλία και Μπορντό.

Οργάνωση	La Compagnie des Aidants
Επικοινωνία	Estelle Marchand emarchand@lacompagniedesaids.org 0176284081 Διεύθυνση Skype: estellemarchand Γαλλία
Δικτυακός τόπος	https://lacompagniedesaids.org/
Είδος παρέμβασης	Πρόσβαση σε πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τη φροντίδα και τη φροντίδα
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Θέλουμε να ενημερώσουμε τους φροντιστές για όλες τις διαθέσιμες λύσεις
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Ναι, πραγματοποιήσαμε μια αξιολόγηση της πρακτικής του τροχόσπιτου. Γνωρίσαμε περίπου 1000 φροντιστές
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Ναι
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Curendo Pflegecoach

Διαδικτυακά μαθήματα φροντίδας για μη αμειβόμενους φροντιστές

Έχουμε εφαρμόσει τρία διαδικτυακά μαθήματα για μη αμειβόμενους φροντιστές. Τα μαθήματα είναι διαθέσιμα από το 2015 και καλύπτονται από ασφάλιση υγείας. Τα αποτελέσματα της επιστημονικής αξιολόγησης έχουν δημοσιευτεί. Χιλιάδες φροντιστές έχουν ενταχθεί.

Τα διαδραστικά μαθήματα διαδικτυακής περίθαλψης "Βασικές αρχές της οικιακής φροντίδας" και "Άνοια", που διατίθενται στο curendo.de, επιτρέπουν στους συγγενείς και τους εθελοντές να προετοιμάζονται διαδικτυακά για φροντίδα στο σπίτι.

Τα διαδικτυακά μαθήματα φροντίδας βασίζονται στις μεθοδολογικές-διδακτικές αρχές και στα περιεχόμενα των μαθημάτων πραγματικής φροντίδας, αλλά χρησιμοποιούν επίσης τις δυνατότητες του Διαδικτύου, π.χ.: Αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, αυτο-δοκιμές ή κινούμενα σχέδια. Όλες οι πληροφορίες που περιέχονται στα διαδικτυακά μαθήματα παρουσιάζονται σε μια ελκυστική, κατανοητή και παρακινητική μορφή. Το μαθησιακό περιεχόμενο προσαρμόζεται στις ανάγκες του μαθητή με εύχρηστες και αυτονόητες αλληλεπιδράσεις.

Τα διαδικτυακά μαθήματα διευθύνονται από νοσηλευτικούς συμβούλους που

Οργάνωση	Töchter & Söhne Gesellschaft für Helfer mbH
Επικοινωνία	Caspari Caspari@toechtersoehne.com Γερμανία
Δικτυακός τόπος	https://pflege.curendo.de
Είδος παρέμβασης	Διαδικτυακά μαθήματα
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Θα ήταν υπέροχο, λοιπόν, διαδώστε τη λέξη και μεταφράστε τα μαθήματά μας (σε άλλες γλώσσες)
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Ναι

απαντούν σε ερωτήσεις εντός 48 ωρών. Δεν υπάρχει ιατρική ή νομική συμβουλή. Η φιλοξενία δεδομένων της πλατφόρμας μαθημάτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες προστασίας δεδομένων και ασφάλειας και τον ομοσπονδιακό νόμο προστασίας δεδομένων.

Ειδικότερα, τα διαδικτυακά μαθήματα προσφέρουν διαθεσιμότητα ανεξάρτητη από το χρόνο και την τοποθεσία. Αυτό και το γεγονός ότι δεν υπάρχουν καθόλου όρια όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση κόστους. Τα διαδικτυακά μαθήματα είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για διδασκαλία και ανανέωση γνώσεων. Επιπλέον, τα διαδικτυακά μαθήματα προσφέρουν την ευκαιρία ανάδειξης θεμάτων ταμπού σε ένα ανώνυμο προστατευμένο περιβάλλον.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων είναι, εκτός από την επιστημονική τεκμηρίωση του περιεχομένου, κρίσιμα ποιοτικά κριτήρια για το Töchter & Söhne. Η αξιολόγηση των διαδικτυακών μαθημάτων νοσηλευτικής από το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών της Βρέμης εξυπηρετεί τη διασφάλιση της ποιότητας και την περαιτέρω ανάπτυξη των μαθημάτων.

Υποστήριξη ογκολογικών ασθενών μέσω παρηγορητικής φροντίδας

Το ΑΓΓΙΓΜΑ ΖΩΗΣ ιδρύθηκε για να καλύψει τις ανεκπλήρωτες ανάγκες για δράση παρατηρώντας τα καθημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φροντιστές των ογκολογικών ασθενών. Το δίκτυο υποστήριξής μας προσφέρει γνώση και καθοδήγηση στους φροντιστές, ώστε να μπορούν να στέκονται αποτελεσματικά δίπλα στους καρκινοπαθείς.

Παρέχουμε προσωπικές συνεδρίες εκπαίδευσης και συμβουλευτικής στον φροντιστή, προκειμένου να κατανοήσουν τις ανάγκες του ασθενούς, να κατανοήσουν νέες καταστάσεις και να εκτιμήσουν τις δυνάμεις τους. Βοηθάμε στην αποκατάσταση της ισορροπίας στην οικογένεια μετά τη διάγνωση και στην προστασία από μια πιθανή εξάντληση, γεγονός που θα επηρεάσει ψυχολογικά τους φροντιστές και θα μειώσει την πολύτιμη προσφορά και βοήθεια τους. Μέσω αυτής της βήμα προς βήμα καθοδήγησης, ο φροντιστής μαθαίνει ότι μερικές φορές το να είσαι εκεί είναι κάτι παραπάνω από αρκετό και αυτό είναι πολύτιμο!

Η ομάδα εμπειρογνωμόνων μας υποστηρίζει τον φροντιστή και παρέχει καθοδήγηση, εκπαίδευση, υποστήριξη και ενθάρρυνση για να τον βοηθήσει να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που συνεπάγεται η φροντίδα.

Εξάλλου, η Παρηγορητική Φροντίδα σημαίνει "Σε ακούω που μιλάς ... γιατί είσαι σημαντικός για μένα και θα είμαι εδώ για σένα, καθ 'όλη τη διάρκεια, καθώς μαζί μπορούμε να κάνουμε καλύτερα"

Μέχρι τώρα, έχουμε υποστηρίξει πάνω από 900 οικογένειες και συνεχίζουμε...

Οργάνωση	Άγγιγμα Ζωής
Επικοινωνία	Χριστίνα Νομίκου cnomikou@agigmazois.gr Ελλάδα
Δικτυακός τόπος	www.agigmazois.gr
Είδος παρέμβασης	Συνεδρίες εκπαίδευσης και συμβουλευτικής
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Θα προτιμούσαμε η Γαλλική Ημέρα Φροντιστή να γίνει η Ευρωπαϊκή Ημέρα Φροντιστή
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Nαι / Ναι
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την ανα- παραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Nαι

Συνάντηση ευαισθητοποίησης για επαγγελματίες υγείας στη Γαλλία

Πραγματοποιήσαμε συνάντηση ευαισθητοποίησης για επαγγελματίες υγείας σε νοσοκομεία (νοσοκόμες, γιατροί κ.λπ.). Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, παρουσιάσαμε το ρόλο των φροντιστών στη διαδικασία φροντίδας και τις κύριες λύσεις που διατίθενται για τους φροντιστές, συμπεριλαμβανομένου του οργανισμού *La Compagnie des Aidants*.

Στη συνάντηση συμμετείχαν επαγγελματίες υγείας, η διοίκηση των νοσοκομείων, ενώσεις ασθενών και φροντιστές. Ο στόχος ήταν να επιτρέψουμε σε όλους τους ενδιαφερόμενους να εκφραστούν σε αυτό το θέμα και να κατανοήσουν τις πρακτικές και τις ανάγκες των φροντιστών. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων συζητήσαμε το ρόλο των φροντιστών στη φροντίδα του ευάλωτου αγαπημένου τους προσώπου. Είναι οι επαγγελματίες υγείας που μίλησαν πρώτα, οι ενώσεις ασθενών μετά και τέλος οι φροντιστές. Ο ρόλος της ένωσης είναι να επιτρέπει σε όλους να εκφραστούν και να εκπαιδεύσουν τους επαγγελματίες υγείας για τους φροντιστές. Κατά μέσο όρο, υπήρχαν τριάντα άτομα παρόντες.

Οργάνωση	La Compagnie des Aidants
Επικοινωνία	
Δικτυακός τόπος	https://lacompagniedesaidsants.org/caravane/
Είδος παρέμβασης	Συνάντηση για επαγγελματίες
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	—
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	

Διαγωνισμός ταινιών μικρού μήκους

Ο σύλλογος 65+ για τα δικαιώματα των ηλικιωμένων, μια ομάδα της κοινωνίας των πολιτών, διοργάνωσε το 2015 τον πρώτο του διαγωνισμό ταινιών μικρού μήκους για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το ρόλο των ηλικιωμένων στην Τουρκία. Οι ταινίες που διαγωνίστηκαν επικεντρώθηκαν κυρίως στη γήρανση, την ασθένεια, το θάνατο και την κατάθλιψη. Έχοντας φιλοξενήσει δύο διαγωνισμούς το 2015 και το 2016, ο σύλλογος στοχεύει στην προώθηση της εικόνας υγιών και παραγωγικών ηλικιωμένων. Τόσο ερασιτέχνες όσο και επαγγελματίες είναι ευπρόσδεκτοι να συμμετάσχουν με ταινίες πέντε έως δέκα λεπτών, από μυθοπλασία έως ντοκιμαντέρ και οι νικητές λαμβάνουν χρηματικά έπαθλα.

Οργάνωση	65+ σύλλογος για τα δικαιώματα των ηλικιωμένων
Επικοινωνία	Gulustu SALUR bilgi@yaslihaklariderne.org +902123431043, Τουρκία, Κωνσταντινούπολη
Δικτυακός τόπος	https://yaslihaklariderne.org/en/
Είδος παρέμβασης	Εκδήλωση ευαισθητοποίησης
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	—
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Γήρανση και υπηρεσίες προς ηλικιωμένους στην Τουρκία

Η διαδικασία γήρανσης έχει διαφορετικές πτυχές όπως χρονολογική, φυσιολογική, βιολογική, ψυχολογική, πολιτισμική, οικονομική και κοινωνική, και κάθε πτυχή μπορεί να τροφοδοτεί και να εμπλουτίζει τη διαδικασία γήρανσης, ή θέτει ένα εμπόδιο που την υποβαθμίζει και την επιδεινώνει. Εδώ, το πιο σημαντικό ζήτημα που επηρεάζει όλες αυτές τις διαστάσεις είναι το πεδίο των υπηρεσιών που παρέχονται στους ηλικιωμένους και οι σχετικές πολιτικές πρόνοιας. Αυτή η έκθεση περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τις υπηρεσίες γήρανσης προς ηλικιωμένους στην Τουρκία και μελέτες σχετικά με αυτό το θέμα (Νοέμβριος, 2016).

Οργάνωση	Επικεφαλής του Τμήματος Εξυπηρέτησης Ατόμων με Αναπηρίες, Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Ατόμων με Αναπηρίες και ηλικιωμένων
Επικοινωνία	
Δικτυακός τόπος	https://www.unece.org/leadmin/dam/pau/age/country_rpts/2017/tur_report.pdf
Είδος παρέμβασης	Αξιολόγηση των αναγκών φροντιστή
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Η έκθεση μπορεί να αποτελέσει βάση για τη φροντίδα ηλικιωμένων
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας στις πολιτικές κοινωνικής ένταξης στην Τουρκία

Ορισμένες από τις δραστηριότητες που σχεδιάζονται στο πλαίσιο της ανάπτυξης πολιτικών του Τουρκικού Υπουργείου Οικογενειακής Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

- 1) Έρευνες πεδίου σε θεματικές περιοχές.
- 2) Προβολή στον τομέα της φτώχειας και της κοινωνικής ένταξης.
- 3) Δημιουργία διαδικτυακής βιβλιοθήκης κοινωνικής πολιτικής και κέντρου πληροφοριών, ανάπτυξη επαγγελματικών προτύπων για κοινωνικούς λειτουργούς.

Οργάνωση	Υπουργείο Οικογενειακής Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών
Επικοινωνία	Coskun GURBOGA , Επικεφαλής του Τμήματος Υπηρεσιών Φροντίδας Ηλικιωμένων disiliskiler@ailevecalisma.gov.tr, bilgedinme.eyhgm@ailevecalisma.gov.tr +90 (312) 705 70 00, Τουρκία - Άγκυρα
Δικτυακός τόπος	https://eyh.aile.gov.tr/haberler/alzheimer-ve-diger-demansli-hastalara-bakim-ve-yaklasimmodelleri-calistayı
Είδος παρέμβασης	Κοινωνική ένταξη (για παράδειγμα: ομάδες υποστήριξης από ομοτίμους, μέτρα που επιτρέπουν στους φροντιστές να συνδυάζουν εργασία και φροντίδα κ.λπ.)
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Θα ήταν χρήσιμο να μεταφραστούν τα μαθήματα (σε άλλες γλώσσες)
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Ανάπτυξη της θεσμικής ικανότητας στις πολιτικές κοινωνικής ένταξης

Ορισμένες από τις δραστηριότητες που σχεδιάστηκαν για τη βελτίωση της πολιτικής.

Ικανότητα παρακολούθησης και αξιολόγησης στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

Διεξαγωγή εργαστηρίων για τον προσδιορισμό δεικτών κοινωνικής πολιτικής και μεθόδων μέτρησης στον τομέα της κοινωνικής ένταξης. Οργάνωση προγράμματος κατάρτισης για την αξιολόγηση των κοινωνικών πολιτικών και την ανάλυση επιπτώσεων.

Παροχή υποστήριξης για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων στο πλαίσιο της παροχής συμβουλών πλήρους απασχόλησης.

Εκπαίδευση άτυπων φροντιστών στη φροντίδα ηλικιωμένων

Διαδικτυακά μαθήματα φροντίδας για μη αμειβόμενους φροντιστές

Σκοπός αυτού του έργου ήταν να δημιουργήσει μια μοναδική, καινοτόμο και διαδραστική εκπαιδευτική ενότητα που να περιλαμβάνει εφαρμογές λογισμικού και γραπτές δημοσιεύσεις που θα ενισχύσουν τις ικανότητες των άτυπων φροντιστών στη φροντίδα ηλικιωμένων, στο πλαίσιο της βιο-Ψυχολογικής προσέγγισης. Με το έργο αυτό, που έχει ως στόχο να αναπτύξει μια εκπαιδευτική μεθοδολογία, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) προωθούνται κοινωνικές παροχές και καινοτομίες. Στοχεύονται ενήλικες που ασχολούνται με την πρωτοβάθμια φροντίδα ενός ατόμου 65 ετών και άνω με χρόνια ασθένεια και δεν έχουν λάβει σχετική εκπαίδευση.

Οι πρωταρχικοί στόχοι του έργου ήταν:

- Προσδιορισμός των αναγκών των φροντιστών στην περίθαλψη ηλικιωμένων
- Παροχή μαθησιακών, εκπαιδευτικών και διδακτικών δραστηριοτήτων για άτυπους φροντιστές
- Δημιουργία μια διαδικτυακής πύλη για τη μεταφορά γνώσεων μεταξύ των πα-

Οργάνωση	Πανεπιστήμιο Başkent Σχολή Επιστημών Υγείας-Τουρκία
Επικοινωνία	http://traceproje.eu/ Τουρκία - Άγκυρα
Δικτυακός τόπος	http://www.traceproje.eu/
Είδος παρέμβασης	Εκπαίδευση και αναγνώριση των δεξιοτήτων των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	—
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Εκπαίδευση άτυπων φροντιστών στη φροντίδα ηλικιωμένων

ρόχων άτυπης φροντίδας και των επαγγελματιών υγείας και μεταξύ των άτυπων φροντιστών

4. Δημιουργία κέντρου γνώσης περί της περίθαλψης ηλικιωμένων για άτυπους φροντιστές και δημόσια διάδοση της εκπαίδευτικής ενότητας.

Το έργο περιελάμβανε 7 πακέτα εργασίας, όπως βιβλιογραφία, ανάλυση αναγκών, ανάπτυξη εκπαίδευτικού προγράμματος, δημιουργία κινητών εφαρμογών, πιλοτικές δοκιμές, ανάλυση του αντίκτυπου του εκπαίδευτικού προγράμματος και διάδοση. Πραγματοποιήθηκαν πέντε διεθνικές συναντήσεις και τέσσερις βραχυπρόθεσμες επισκέψεις μάθησης, κατάρτισης και διδασκαλίας.

Για την επίτευξη των στόχων του έργου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δραστηριότητες:

Συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας περί μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό της επίδρασης διαφορετικών τύπων εκπαίδευσης σε άτυπους φροντιστές και τους ηλικιωμένους τους. Τα ευρήματα αποκάλυψαν ότι οι παρεμβάσεις υποστήριξης για τους φροντιστές μπορούν να είναι αποτελεσματικές στη μείωση του άγχους των φροντιστών, με επακόλουθη βελτίωση στην ποιότητα της περίθαλψης.

Ποιοτική έρευνα για τη διερεύνηση των εμπειριών και των αναγκών των άτυπων φροντιστών σε τέσσερις χώρες: Ιταλία, Λιθουανία, Ολλανδία και Τουρκία. Οι ερωτηθέντες της ποιοτικής έρευνας ήταν ενήλικοι άνθρωποι που φροντίζουν πρωτοβάθμια ένα άτομο ηλικίας 65 ετών και άνω με χρόνια ασθένεια. Πραγματοποιήθηκε σχετική δειγματοληψία σε κάθε χώρα. Συλλέχθηκαν δεδομένα από συνολικά 72 (Τουρκία: 24, Λιθουανία: 12, Ολλανδία: 20 και Ιταλία: 16) άτυπους φροντιστές μέσω ομάδων εστίασης ή μεμονωμένων τεχνικών συνέντευξης. Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν στη μητρική τους γλώσσα και πραγματοποιήθηκε επαγγαγική ανάλυση των δεδομένων από όλες τις χώρες.

Η εκπαίδευτική ενότητα αναπτύχθηκε για να βελτιώσει τις ικανότητες των φροντιστών στη φροντίδα ηλικιωμένων. Οι εκπαίδευτικές ενότητες προήλθαν από ποιοτικές συνεντεύξεις με 72 άτομα από τέσσερις χώρες. Στο πλαίσιο της φυσικής φροντίδας και των ψυχοκοινωνικών θεμάτων εντοπίστηκαν επτά θέματα: 1-παροχή αυτο-φροντίδας. Πρόληψη, μετακίνηση και μεταφορά 2- πτώσεις. 3- πρώτες βοήθειες, 4-διατροφή, 5-ψυχο-κοινωνικές αλλαγές, 6- επικοινωνία με ηλικιωμένους, 7- εξουθένωση και αντιμετώπιση του άγχους. Το πλαίσιο των εκπαίδευτικών ενοτήτων ανέβηκε στον ιστότοπο του έργου: <http://www.traceproje.eu/training>

Εβδομάδα Φροντιστών στην Ιρλανδία

Εδώ και 13 έτη, η εβδομάδα φροντιστών στην Ιρλανδία συγκεντρώνει 12 οργανισμούς για να γιορτάσει και να στηρίξει τους οικογενειακούς φροντιστές, επιτυγχάνοντας την εκτίμηση της αξίας και της συμβολής τους.

Στόχοι:

1. Να ευαισθητοποιηθούν οι οικογενειακοί φροντιστές στην Ιρλανδία.
2. Να πραγματοποιηθούν εκδηλώσεις για οικογενειακούς φροντιστές σε όλη τη χώρα.
3. Να έρθουν σε επαφή οι συμμετέχοντες με οικογενειακούς φροντιστές που δεν έχουν χρησιμοποιήσει ακόμη υπηρεσίες υποστήριξης φροντιστών.

Οργάνωση	Care Alliance Ireland
Επικοινωνία	Liam O 'Sullivan info@carealliance.ie 0872073265, Διεύθυνση Skype: careallianceireland Ιρλανδία
Δικτυακός τόπος	www.carersweek.ie
Είδος παρέμβασης	Υγεία και ευεξία των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	<p>Η οικοδόμηση ανάμιξης και συμμετοχής σε αυτά τα έργα απαιτεί χρόνο. Η σαφής εστίαση στους στόχους βοηθά.</p> <p>Σημαντικό να μην επαναλαβουμε την εργασία άλλων.</p> <p>Μεγαλεπήβολη σχέδια αλλά έναρξη σε μικρή κλίμακα</p> <p>Χρησιμοποιήση διασημοτήτων για προσέλκυση της προσοχής των μέσων ενημέρωσης.</p> <p>Είναι χρήσιμο να διατίθενται κεφάλαια για δαπάνες προώθησης.</p> <p>Η εστίαση της εβδομάδας να είναι κατά κύριο λόγο στο βάρος της φροντίδας ή εναλλακτικά στην αναγνώριση και τον εορτασμό των φροντιστών.</p> <p>Υπάρχουν και άλλα μέσα και αντιπροσωπευτικές ευκαιρίες για να προωθήσουμε το ζήτημα της επιβάρυνσης και των ανεπαρκών υπηρεσιών υποστήριξης.</p>

Εβδομάδα Φροντιστών

	<p>Δύσκολο να εξασφαλιστεί εταιρική χορηγία λόγω της μικρής διάρκειας της εκδήλωσης (εβδομάδα σε αντίθεση με το χρόνο.)</p> <p>Στις αξιολογήσεις μας, σημαντικός αριθμός οικογενειακών φροντιστών αναφέρει την απογοήτευσή του με την εκδήλωση - πολλοί δεν μπορούν να συμμετάσχουν σε φυσικές εκδηλώσεις - επομένως έχουμε δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην αποστολή καλύτερου προωθητικού υλικού μέσω ταχυδρομείου σε αυτούς τους φροντιστές.</p>
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Δύσκολο να πω. Πραγματοποιούμε μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση ετησίως και κοινοποιούμε την έκθεση σε συνεργάτες και πιθανούς χρηματοδότες. Τα σχόλια είναι σε μεγάλο βαθμό θετικά. Πλήρης αναφορά διαθέσιμη κατόπιν αιτήματος.
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Εγκαθίδρυση σχέσεων με συγκεκριμένες ΜΚΟ. Εξασφάλιση χρημάτων για αγορά και διανομή προωθητικού υλικού. Χαμηλή επίγνωση και κατανόηση του όρου «οικογενειακός φροντιστής».
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Χρήση του Facebook για την υποστήριξη της οικογενειακών φροντιστών

Χρήση σελίδας Facebook για την υποστήριξη οικογενειακών φροντιστών - μέσω δημοσιεύσεων, ανταλλαγής πληροφοριών, υποστήριξης από ομοτίμους, διευκόλυνση της πρωτογενούς έρευνας για την προώθηση θεμάτων φροντιστών. Το πρόγραμμα δημιουργήθηκε το 2012. 18.500 ακόλουθοι αυτήν τη στιγμή. Οι οικογενειακοί φροντιστές και οι πρώην οικογενειακοί φροντιστές είναι το κοινό-στόχος

Η αύξηση των μελών της σελίδας μπορεί να γίνει μέσω πληρωμένων δημοσιεύσεων στο Facebook. Η δημιουργία ωστόσο χρήσιμων δημοσιεύσεων είναι αρκετά χρονοβόρα.

Οργάνωση	Care Alliance Ireland
Επικοινωνία	Liam O'Sullivan info@carealliance.ie 00 353 872073265 Διεύθυνση Skype: careallianceireland Ιρλανδία
Δικτυακός τόπος	Https://www.facebook.com/nationalcarersweek/
Είδος παρέμβασης	Η λύση που βασίζεται στις ΤΠΕ απευθύνεται σε φροντιστές
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Η μορφή της εκδήλωσης δεν είναι χρήσιμη οι χρήστες στο διαδίκτυο λένε ότι θα την "παρακαλούθησουν" αλλά η συντριπτική πλειοψηφία δεν θα το κάνει. Έχοντας μία ξεχωριστή εκστρατεία «εθνική εβδομάδα φροντιστή» συνδεδεμένη με τη σελίδα βοηθά στη δημιουργία ακολούθων
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Έγγραφο που υποβλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2018 σε περιοδικό τεχνολογίας στον τομέα των ανθρώπινων υπηρεσιών.
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Το όνομα της σελίδας μπορεί να απαιτεί εξέταση - κάτι σαν οικογενειακοί φροντιστές Ιρλανδία μπορεί να είναι καλύτερο - αλλά είναι γεγονός ότι υπάρχει ήδη ένας τέτοιος οργανισμός στην Ιρλανδία.
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Χρήση του Facebook για την υποστήριξη της οικογενειακών φροντιστών

Μια ποικιλία αναρτήσεων - η χρήση εικόνων βοηθά στην προσέγγιση χρηστών. Η ύπαρξη προϋπολογισμού για την δημιουργία ακολούθων είναι σημαντική.

Απαιτείται κάποιο επίπεδο μετριοπάθειας - αλλά η πολύ μικρή κοινοποίηση άλλων δημοσιεύσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να είναι χρήσιμη. Οι στοχευμένες αναρτήσεις μπορεί να προσεγγίσουν συγκεκριμένο κοινό (π.χ. φροντιστές άνοιας, άνδρες φροντιστές κ.λπ.)

Ανακαλύψτε Δεξιότητες για φροντιστές Discover4Carers

"Ανακαλύψτε τις δεξιότητες για φροντιστές" είναι ένα online κοινωνικό δίκτυο που δημιουργήθηκε μέσα από ένα πανευρωπαϊκό έργο. Το δίκτυο προσφέρει πληροφορίες, συμβουλές, καθοδήγηση και εκπαίδευση για την υποστήριξη της ευημερίας των φροντιστών και την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων τους. Υπάρχουν περισσότεροι από 1.000 χρήστες που περιλαμβάνουν ανεπίσημους και επίσημους φροντιστές, εθελοντές, οργανισμούς φροντίδας και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. (Διάρκεια έργου: 2012-2014)

Οργάνωση	Eurocarers
Επικοινωνία	Stacy Yghemonos sy@eurocarers.org 0032456141950 Διεύθυνση Skype: eurocarers-exdir Πανευρωπαϊκό
Δικτυακός τόπος	http://www.discover4carers.eu
Είδος παρέμβασης	Πρόσβαση σε πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τη φροντίδα
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	<p>Το κύριο κίνητρο ήταν ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να μετασχηματίσουν την εμπειρία των φροντιστών και των αποδεκτών φροντίδας τους. Ωστόσο, αυτό απαιτεί την εξοικείωση με αυτές τις τεχνολογίες οι οποίες σκοπεύουν να διευκολύνουν τους φροντιστές. Υπάρχουν πολλοί ιστότοποι που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για μια σειρά θεμάτων (υγεία, στέγαση, χρηματοδότηση και υποστήριξη) και ο σκοπός του Discover4Carers είναι να επιλέξει τους καλύτερους ιστότοπους και να τους κάνει προσιτούς. Ομοίως, τα κινητά τηλέφωνα μπορούν δυνητικά να βελτιώσουν την επικοινωνία μεταξύ επίσημων και ανεπίσημων φροντιστών.</p> <p>Πολλοί άτυποι φροντιστές θεωρούν χρήσιμες τις συναντήσεις μέσω τοπικών ομάδων υποστήριξης. Ωστόσο, ορισμένοι άτυποι φροντιστές δεν μπορούν να παρευρεθούν σε τέτοιες ομάδες λόγω του μεγάλου φόρτου φροντίδας τους. Ένας άλλος οδηγός είναι ότι μερικές φορές οι άτυποι φροντιστές δεν γνωρίζουν την διαθέσιμη υποστήριξη και τις υπηρεσίες.</p>

<p>Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)</p>	<p>Πλεονεκτήματα: το περιεχόμενο της υπηρεσίας βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες των χρηστών. Αδυναμίες: δεν υπάρχει αξιολόγηση αντικτύπου. Ευκαιρίες: η ανακάλυψη είναι προσβάσιμη ακόμη και σε άτομα με περιορισμένη ή μηδενική εμπειρία χρήσης διαδικτυακών κοινωνικών δικτύων χάρη στους οδηγούς. Το Discover4Carers επιτρέπει στους άτυπους φροντιστές να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και να δημιουργούν κοινωνικά δίκτυα. Αυτή η πτυχή είναι μια ευκαιρία προσέγγισης νέων χρηστών. Απειλές: περιορισμένη διάρκεια ζωής (χρηματοδότηση) για το έργο.</p>
<p>Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;</p>	—
<p>Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;</p>	'Όχι

Caren

Η Caren είναι μια προσωπική πύλη υγειονομικής περίθαλψης που βοηθά τους άτυπους και επίσημους φροντιστές να οργανώσουν και να συντονίσουν τη βοήθεια και να μοιραστούν πληροφορίες. Η πύλη δημιουργήθηκε από την επιχειρηματική μονάδα NEDAP, η οποία είναι πάροχος τεχνολογικών λύσεων σε διάφορους τομείς (<http://www.nedap.com>). Η υπηρεσία είναι δωρεάν και χρηματοδοτείται ιδιωτικά με επενδύσεις και έσοδα από άλλες υπηρεσίες ΤΠΕ.

Υπάρχουν περισσότεροι από 8.000 χρήστες, οι οποίοι και αυξάνονται. Οι φροντιστές είτε λαμβάνουν έναν κωδικό σύνδεσης από τους χειριστές της Caren είτε εγγράφονται για έναν δωρεάν λογαριασμό. Μέσω ενός λογαριασμού Caren, τα περιφερειακά κέντρα φροντίδας προσφέρουν διαφορετικές και φιλικές προς τον χρήστη υπηρεσίες στους φροντιστές, διατηρώντας παράλληλα το απόρρητό τους. Η Caren σκοπεύει να βελτιώσει τη βιωσιμότητά της μέσω εξωτερικών μακροπρόθεσμων επενδύσεων καθώς η υπηρεσία είναι κερδοφόρα και είναι σε θέση να αυξήσει τα έσοδά της. Η πρωτοβουλία λειτουργεί λόγω του επαγγελματισμού των υγειονομικών και κοινωνικών φροντιστών καθώς και των ιδιωτικών εταιρειών.

Η Caren θα μπορούσε να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των άτυπων και επίσημων

Οργάνωση	Eurocarers
Επικοινωνία	Stacy Yghemonos sy@eurocarers.org 0032456141950 Διεύθυνση Skype: eurocarers-exdir Ολλανδία
Δικτυακός τόπος	https://carensorgt.nl
Είδος παρέμβασης	—
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	—
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	—

Caren

φροντιστών και των ασθενών τους, ενισχύοντας την εξοικονόμηση κόστους για ιδιωτικούς οργανισμούς φροντίδας. Σε μακροοικονομικό επίπεδο, η Caren θα μπορούσε να επηρεάσει θετικά το δημόσιο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης μειώνοντας τις δαπάνες για φροντίδα στο σπίτι και νοσηλεία. Η υπηρεσία είναι ευρέως διαδεδομένη μόνο στις Κάτω Χώρες. Παρ' όλα αυτά, η υπηρεσία απευθύνεται σε πολλές ομάδες στόχους στον τομέα της φροντίδας και έχει δημιουργηθεί ως διεθνής πλατφόρμα σε πολλές γλώσσες.

Curendo Pflegecoach

Διαδικτυακά μαθήματα φροντίδας για μη αμειβόμενους φροντιστές

Έχουμε εφαρμόσει τρία διαδικτυακά μαθήματα για μη αμειβόμενους φροντιστές. Τα μαθήματα είναι διαθέσιμα από το 2015 και καλύπτονται από ασφάλιση υγείας. Τα αποτελέσματα της επιστημονικής αξιολόγησης έχουν δημοσιευτεί. Χιλιάδες φροντιστές έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα.

Τα διαδραστικά μαθήματα διαδικτυακής περίθαλψης "Βασικές αρχές της οικιακής φροντίδας" και "Άνοια", που διατίθενται στο curendo.de, επιτρέπουν στους συγγενείς και τους εθελοντές να προετοιμάζονται διαδικτυακά για φροντίδα στο σπίτι.

Τα διαδικτυακά μαθήματα φροντίδας βασίζονται στις μεθοδολογικές-διδακτικές αρχές και στα περιεχόμενα των μαθημάτων πραγματικής φροντίδας, αλλά χρησιμοποιούν επίσης και τις δυνατότητες του Διαδικτύου, π.χ.: Αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, αυτο-δοκιμές ή κινούμενα σχέδια. Όλες οι πληροφορίες που περιέχονται στα διαδικτυακά μαθήματα παρουσιάζονται σε μια ελκυστική, κατανοητή και παρακινητική μορφή. Το μαθησιακό περιεχόμενο προσαρμόζεται στις ανάγκες του μαθητή με εύχρηστες και αυτονόητες αλληλεπιδράσεις.

Τα διαδικτυακά μαθήματα διευθύνονται από νοσηλευτικούς συμβούλους που

Οργάνωση	Töchter & Söhne Gesellschaft für Helfer mbH
Επικοινωνία	Caspary Caspary@toechtersoehne.com Γερμανία
Δικτυακός τόπος	https://pflege.curendo.de
Είδος παρέμβασης	—
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Θα ήταν υπέροχο, λοιπόν, διαδώστε τη λέξη και μεταφράστε τα μαθήματά μας (σε άλλες γλώσσες)
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	—
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Ναι

απαντούν σε ερωτήσεις εντός 48 ωρών. Δεν υπάρχει ιατρική ή νομική συμβουλή. Η φιλοξενία δεδομένων της πλατφόρμας μαθημάτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις οδηγίες προστασίας δεδομένων και ασφάλειας και τον ομοσπονδιακό νόμο προστασίας δεδομένων.

Ειδικότερα, τα διαδικτυακά μαθήματα προσφέρουν διαθεσιμότητα ανεξάρτητη από το χρόνο και την τοποθεσία. Αυτό και το γεγονός ότι δεν υπάρχουν καθόλου όρια χωρητικότητας όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση κόστους. Τα διαδικτυακά μαθήματα είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για διδασκαλία και ανανέωση γνώσεων. Επιπλέον, τα διαδικτυακά μαθήματα προσφέρουν την ευκαιρία εξοικείωσης με θέματα ταμπού σε ένα ανώνυμο προστατευμένο περιβάλλον.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων αποτελούν εκτός από επιστημονική τεκμηρίωση του περιεχομένου και κρίσιμο ποιοτικό κριτήριο για το Töchter & Söhne . Η αξιολόγηση των διαδικτυακών μαθημάτων νοσηλευτικής από το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών της Βρέμης εξυπηρετεί τη διασφάλιση της ποιότητας και την περαιτέρω ανάπτυξη των μαθημάτων.

Carer Positive

Αναγνώριση εργοδοτών που προσφέρουν την καλύτερη υποστήριξη στους φροντιστές

Το Carer Positive είναι μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση της Σκωτίας, η οποία αναπτύχθηκε με την σύμπραξη ιδιωτικών, δημόσιων και εθελοντικών οργανώσεων στη Σκωτία.

Το "Carer positive" λειτουργεί από τον οργανισμό "Carers Scotland" για λογαριασμό της κυβέρνησης της Σκωτίας. Το 2011, ένα πρόγραμμα «φροντίδας για τους φρο-

Οργάνωση	Töchter & Söhne Gessellschaft für Helfer mbH
Επικοινωνία	+ Stacey Yghemonos Sy@eurocarers.org 0032456141950 Διεύθυνση Skype: eurocarers-exdir Σκωτία, Ηνωμένο Βασίλειο
Δικτυακός τόπος	Http://www.carerpositive.org
Είδος παρέμβασης	Κοινωνική ένταξη (για παράδειγμα: ομάδες υποστήριξης από ομοτίμους, μέτρα που επιτρέπουν στους φροντιστές να συνδυάζουν εργασία και φροντίδα, κ.λπ.)
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	–
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Αν και δεν έχει πραγματοποιηθεί αξιολόγηση της πρωτοβουλίας, στοιχεία έχουν δείξει ότι υπάρχουν υποστηρικτικές πολιτικές και πρακτικές εργασίας: προσελκύει και διατηρεί το προσωπικό, μειώνει το άγχος και τις αρνητικές συνέπειες της ασθένειας, μειώνει το κόστος πρόσληψης και κατάρτισης, αυξάνει την ανθεκτικότητα και την παραγωγικότητα, βελτιώνει την παροχή υπηρεσιών, παράγει εξοικονόμηση κόστους, και βελτιώνει τη διαχείριση και το ηθικό του ανθρώπινου δυναμικού
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	–
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Carer Positive

ντιστές» αναγνωρίστηκε ως μία από τις δέκα δεσμεύσεις της κυβέρνησης της Σκωτίας για τους φροντιστές. Ο στόχος αυτής της δέσμευσης ήταν να «αναγνωρίσει αυτούς τους εργοδότες που προσφέρουν την καλύτερη υποστήριξη στους φροντιστές, επιτρέποντάς τους την ευελιξία που συχνά χρειάζονται για να παρέχουν φροντίδα στο σπίτι».

Η οργάνωση Carers Scotland επιλέχθηκε για να προωθήσει αυτήν τη δέσμευση και ανέπτυξε την πρωτοβουλία με την θεσμοθέτηση βραβείων φροντιστή. Συγκροτήθηκε μια συμβουλευτική ομάδα βασικών ενδιαφερομένων προκειμένου να υποστηρίξει την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας και ζητήθηκε η γνώμη ενός ευρέος φάσματος εργοδοτών από όλη τη Σκωτία για να διασφαλιστεί ότι θα ήταν προσβάσιμη σε οργανώσεις όλων των μεγεθών και σε όλους τους τομείς.

Η συμβουλευτική ομάδα “Carer positive” περιλαμβάνει: το Εθνικό Σύστημα Υγείας (NHS), Εμπορικά επιμελητήρια της Σκωτίας, Συμβούλιο για την ανάπτυξη και τη βιομηχανία, Ομοσπονδία Μικρών Επιχειρήσεων, Ινστιτούτο Διευθυντών, οργανώσεις φροντιστών, Βρετανικό αέριο HMRC, το Scottish Court Service και την Βρετανική εταιρεία Τηλεπικοινωνιών (British Telecom).

Ενσωμάτωση ασθενών και φροντιστών στην εκπαίδευση των επαγγελματιών της Παρηγορητικής Φροντίδας

Η παρέμβαση πραγματοποιήθηκε από τον Ιούνιο του 2018 έως τον Ιούνιο του 2019. Δύο ασθενείς και ένας φροντιστής επιλέχθηκαν με συγκεκριμένα κριτήρια και εκπαιδεύτηκαν από έναν καθηγητή ιατρικής και έναν ανώτερο ψυχολόγο. Η εκπαίδευση διήρκεσε 8 εβδομάδες σε 4 τρίωρες συνεδρίες.

Οι ασθενείς και ο φροντιστής εντάχθηκαν στη συνέχεια στην εκπαίδευση 44 επαγγελματιών υγείας. Οι επαγγελματίες υγείας εργάζονται σε ένα πολυεπιστημονικό περιβάλλον φροντίδας στο σπίτι (γιατροί, νοσοκόμες, Ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και φυσιοθεραπευτές). Πέντε πλήρη εργαστήρια κατάρτισης πραγματοποιήθηκαν σε διάστημα 8 μηνών.

Ο στόχος ήταν να ενσωματωθούν πλήρως οι απόψεις των ασθενών και των

Οργάνωση	ΠΑΣΥΚΑΦ (Παγκύπριος Σύνδεσμος Καρκινοπαθών και Φίλων)
Επικοινωνία	Αντώνης Τρύφωνος antonis@pasykaf.org 0035799513205 Διεύθυνση Skype: Antonis.tryphonos Κύπρος - Λευκωσία
Δικτυακός τόπος	https://pflege.curendo.de
Είδος παρέμβασης	Ολοκληρωμένη περιθαλψη (με άλλα λόγια: συντονισμός μεταξύ άτυπων φροντιστών και επαγγελματιών υγείας)
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Βαθιά αξιομνημόνευτη επίδραση τόσο στους ασθενείς-φροντιστές όσο και στους επαγγελματίες υγείας.
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Ανασκόπηση δημοσίευσης
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Υπάρχουν πάντα προκλήσεις
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Ναι

Ενσωμάτωση ασθενών και φροντιστών στην εκπαίδευση των επαγγελματιών της Παρηγορητικής Φροντίδας

φροντιστών σχετικά με τη φροντίδα που έλαβαν από το σύστημα υγείας. Ο στόχος επιτεύχθηκε και είχε μια σημαντική επίδραση στους ασθενείς-φροντιστές και στους επαγγελματίες υγείας. Για πρώτη φορά στην Κύπρο, οι ασθενείς και οι φροντιστές κάθισαν στο ίδιο τραπέζι και μοιράστηκαν ιδέες και εμπειρίες για το τι σημαίνει η λήψη και παροχή φροντίδας.

Τα θέματα των εργαστηρίων περιελάμβαναν παρηγορητική φροντίδα (κόπωση συμπόνιας, ενσυναίσθηση, θεραπευτική σχέση), αυτο-φροντίδα (πνευματική φροντίδα, παρεμβάσεις τρόπου ζωής, διαχείριση στρες), επικοινωνία (MDT, επίλυση συγκρούσεων, διαχείριση σχέσεων) και διαχείριση αλλαγών (ηγεσία στην υγειονομική περίθαλψη).

Ετήσια εκδήλωση στο γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα

Η ΕΠΙΟΝΗ στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, διοργάνωσε στο γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα, ένα συνέδριο με επίκεντρο τους νέους φροντιστές. Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας στην Ελλάδα, της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ψυχικής Υγείας, της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον Εγκέφαλο (EBC).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει την καθιέρωση ενός νέου δικαιώματος για τους φροντιστές, το οποίο περιλαμβάνει επίδομα πέντε ημερών άδειας ανά εργαζόμενο φροντιστή ανά έτος, η οποία θα πρέπει να αντισταθμίζεται όχι μόνο από μια αποζημιωμένη άδεια ασθενείας. Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει το δικαίωμα ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων, δήλωσε χαρακτηριστικά ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την Υγεία και την Ασφάλεια των Τροφίμων Vytenis Andriukaitis. (Μήνυμα μέσω βίντεο).

Στο συνέδριο, εξέχοντες επιστήμονες όπως ο καθηγητής Ψυχιατρικής Γιώργος

Οργάνωση	Δίκτυο Ελληνικών Φροντιστών ΕΠΙΩΝΙ
Επικοινωνία	Σπυρίδων Ζορμπάς szorbas@gmail.com +306946003522 Διεύθυνση Skype: Spyros.zorbas Αθηνα, Ελλάδα
Δικτυακός τόπος	www.epioni.gr
Είδος παρέμβασης	Πρόσβαση σε πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τη φροντίδα
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Μια ετήσια εκδήλωση με την ονομασία "Φροντίζοντας τους Φροντιστές". Ο χώρος μπορεί να φιλοξενήσει 70 άτομα
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Είναι μια χρήσιμη παρέμβαση που μπορεί να αναπαραχθεί σε άλλες χώρες της ΕΕ
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Επήσια εκδήλωση στο γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα

Χριστοδούλου, ο Δρ. Δημήτριος Κοντής, η Δρ. Καλλιόπη Παναγιωτοπούλου, ο κ. Παναγιώτης Χόνδρος από την ΜΚΟ ΕΠΑΥΣΥ, ο Δρ. Γιώργος Παυλίδης από το Πανεπιστήμιο του Σέφιλντ και ο κ. Αλέξανδρος Οικονόμου από την ΜΚΟ ΕΔΡΑ μίλησαν για τη φροντίδα μακράς διαρκείας. Άλλοι εξέχοντες ομιλητές ήταν ο κ. Stecy Yghemonos, Εκτελεστικός Διευθυντής της Eurocarers, η κα Miia Männikkö, Πρόεδρος της EUFAMI και η καθηγήτρια Peykan Gokalp από την Τουρκία. Η εκδήλωση που είχε την υποστήριξη του γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα και της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα έδωσε την ευκαιρία σε φροντιστές όπως η κα. Dragana Kistner από τη Γερμανία και η κα Stefania Buonì, πρόεδρος και ιδρυτής του COMIP από την Ιταλία να μοιραστούν τις προσωπικές τους εμπειρίες και να συζητήσουν τις προκλήσεις της φροντίδας.

Ο κ. Lorenzo Mannu μοιράστηκε την εμπειρία του από την οπτική της δημόσιας υπηρεσίας στην Ιταλία. Το συνέδριο διοργανώθηκε με την υποστήριξη του ευρωβουλευτή από την Τσεχική Δημοκρατία, κ. Tomas Zdechovsky (Ομιλία καλωσορίσματος μέσω βίντεο), του πρώην ευρωβουλευτή κ. Νίκου Χρυσόγελου και της ευρωβουλευτή από την Ελλάδα κ. Kostadinka Kuneva.

Η πρώην υπουργός Παιδείας και Υγείας και Μαριέττα Γιαννάκου απηύθυνε χαιρετισμό με αναφορά στην σημασία στήριξης των οικογενειακών φροντιστών.

Εκδήλωση ευαισθητοποίησης για τον εγκέφαλο για τους φροντιστές στην Αθήνα

Στις 13 Μαρτίου 2018, στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (IIBEAA), το Ελληνικό Δίκτυο Φροντιστών ΕΠΙΟΝΗ διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα «Εξοικείωση των φροντιστών με την έρευνα». Η εκδήλωση ήταν υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ψυχικής Υγείας, της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον Εγκέφαλο.

Ομιλητές ήταν διακεκριμένοι επιστήμονες ψυχικής υγείας, όπως ο καθηγητής Γεώργιος Χριστοδούλου, πρώην πρόεδρος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ψυχικής Υγείας, ο κ. Δημήτριος Κοντής, επίκουρος καθηγητής Ψυχιατρικής, η Καθηγητής Μάγδα Τσολάκη, νευρολόγος-ψυχίατρος και πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Νόσου Αλτσχάιμερ και Συναφών Διαταραχών, η Δρ. Κέλλυ Παναγιωτοπούλου αλλεργιολόγος - ομαδικός ψυχοθεραπευτής. Η κ. Magdi Birtha από την COFACE Families Europe παρουσίασε την Ευρωπαϊκή έρευνα για τους φροντιστές «Who Cares?». Ο Ψυχολόγος Παναγιώτης Χόνδρος από την ΕΠΑΥΣΥ και η Σούζαν Γκρέγκορυ έκαναν παρουσιάσεις για συλλόγους φροντιστών στην Ελλάδα.

Οργάνωση	Ελληνικό Δίκτυο Φροντιστών ΕΠΙΟΝΗ
Επικοινωνία	Σπυρίδων Ζορμπάς infoepioni@gmail.com +30 6946003522 Διεύθυνση Skype: spyros.zorbas Αθηνα, Ελλάδα
Δικτυακός τόπος	www.epioni.gr
Είδος παρέμβασης	Υγεία και ευεξία των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Ο χώρος ήταν πολύ άνετος, αλλά όχι τόσο εύκολα προσβάσιμος
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Παρέμβαση που μπορεί να πραγματοποιηθεί σε άλλη χώρα της ΕΕ κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ευαισθητοποίησης για τον Εγκέφαλο
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Εκδήλωση ευαισθητοποίησης για τον εγκέφαλο για τους φροντιστές στην Αθήνα

Η κ. Μαρία Αδαμοπούλου από την EUPATI Greece μοιράστηκε την εμπειρία της ως συνεργάτης της Ακαδημίας και ο καθηγητής Άρης Χαρόνης παρουσίασε τις δραστηριότητες του δικτύου BBMRI -ERIC στην Ελλάδα. Συντονιστής ήταν ο ψυχίατρος κ. Ορέστης Γιωτάκος.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της ερευνήτριας - καθηγητού Δήμητρας Μάγκουρα, η οποία, εκτός από την ενδιαφέρουσα παρουσίασή της, προσέφερε μια διαδραστική περιοδεία στα εργαστήρια του ιδρύματος.

Οι συμμετέχοντες βίωσαν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η έρευνα σε ένα από τα πιο σύγχρονα ερευνητικά κέντρα στην Ευρώπη.

Εκδήλωση για τη νέα οδηγία της ΕΕ για τους φροντιστές

Η ΕΠΙΟΝΗ διοργάνωσε με επιτυχία την 3η της ετήσια εκδήλωση στις 27.9.19 στο γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα με επίκεντρο τους άτυπους φροντιστές. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας, του Δήμου Αθηναίων, της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας και της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ψυχικής Υγείας (WFMH). Η εκδήλωση αναφέρθηκε λεπτομερώς στη νέα ευρωπαϊκή οδηγία που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους εργαζόμενους οικογενειακούς φροντιστές, καθώς προβλέπει το δικαίωμα τουλάχιστον πέντε ημερών άδειας φροντιστή ετησίως και το δικαίωμα σε ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας ή εργασία από το σπίτι για περίοδο έως και έξι μηνών. Ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας συμφώνησε στην ανάγκη εκπαίδευσης των οικογενειακών φροντιστών σχετικά με το παραπάνω δικαίωμα. Η νέα οδηγία προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων φροντιστών από διακρίσεις ή απόλυση ως αποτέλεσμα της άσκησης αυτών των δικαιωμάτων. Η προαναφερθείσα οδηγία προωθεί τον διάλογο για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η οδηγία δεν επιλύει τα μεγάλα προβλήματα των εργαζομένων ή των μη οικογενειακών φροντιστών, αλλά είναι το πρώτο βήμα.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν αξιόλογοι ομιλητές όπως ο καθηγητής Ψυχιατρικής

Οργάνωση	Ελληνικό Δίκτυο Φροντιστών ΕΠΙΟΝΗ
Επικοινωνία	Σπυρίδων Ζορμπάς
Δικτυακός τόπος	https://www.epioni.gr/3rd-caring-for-carers-in-athens/
Είδος παρέμβασης	Υγεία και ευεξία των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Να προσελκύσει τοπικούς πολιτικούς
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Είναι καλή πρακτική η συμμετοχή του γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε χώρες της ΕΕ.
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Εκδήλωση για τη νέα οδηγία της ΕΕ για τους φροντιστές

κ. Γιώργος Χριστοδούλου, ο Δρ. Δημήτριος Κοντής, η Δρ. Καλλιόπη Παναγιωτοπούλου, η κα Nadia Kamel εκ μέρους των Eurocarers, η κ. Donna Walsh, Διευθύντρια του EFNA, ο καθηγητής Philip Gorwood, Πρόεδρος του EPA και η Δρ Claudia Marinetti, Διευθύντρια της Ψυχικής Υγείας της Ευρώπης. Όλοι συζήτησαν λεπτομερώς την ευρωπαϊκή διάσταση της υποστήριξης των φροντιστών. Στην εκδήλωση συμμετείχαν επίσης ο ευρωβουλευτής Στέλιος Κυμπουρόπουλος και η βουλευτής Μαρέττα Γιαννάκου, οι οποίοι απηύθυναν χαιρετισμό αναφερόμενοι στην ανάγκη εφαρμογής της νέας οδηγίας στην Ελλάδα και ενημέρωσης των φροντιστών για τα θεσμοθετημένα δικαιώματά τους. Ο κ. Χάρης Κούντουρος, εκπρόσωπος του γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, δήλωσε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή των φροντιστών.

Ομάδα εστίασης για φροντιστές ατόμων με προβλήματα Ψυχικής υγείας

Η ομάδα εστίασης για φροντιστές ατόμων με ψυχικά προβλήματα ήταν μια συνάντηση που διήρκησε 1,5 ώρες. Στόχος της ήταν η ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων σχετικά με τις καλές πρακτικές για τους φροντιστές ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας. Οι συμμετέχοντες ήταν μη αμειβόμενοι φροντιστές ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας που λαμβάνουν υπηρεσίες από το κέντρο ημέρας, μέλη του προσωπικού από το Κέντρο Ημέρας της ΠΕΨΑΕΕ και εκπρόσωποι οργανισμών που ειδικεύονται στην υποστήριξη άτυπων / μη αμειβόμενων φροντιστών σε άλλες χώρες. Συζητήθηκε ένας ορισμός του «φροντιστή» και πολλοί άνθρωποι μίλησαν για το ρόλο τους και την προσωπική τους εμπειρία. Η χρηματοδότηση και τα κοινωνικά οφέλη συζητήθηκαν ως μέσα αντιμετώπισης των επειγόντων αναγκών των φροντιστών. Στους συμμετέχοντες δόθηκε η ευκαιρία να αναφερθούν στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φροντιστές στην Ελλάδα.

Οργάνωση	ΠΕΨΑΕΕ
Επικοινωνία	Κοτσίνη Ήβη kentroimeras@pepsaee.gr Τηλ. +302108257112
Δικτυακός τόπος	http://www.pepsaee.gr/
Είδος παρέμβασης	Αναγνώριση των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	—
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Όχι
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Εκδήλωση για φροντιστές ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας

Η εκδήλωση για τους φροντιστές πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου 2019. Η εκδήλωση περιελάμβανε ομιλίες από επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Προσκλήθηκαν συγγενείς και φροντιστές ατόμων που λαμβάνουν υπηρεσίες φύλαξης παιδιών.

Η εκδήλωση διήρκεσε 3 ώρες. Οι επαγγελματίες μίλησαν σχετικά με τη φροντίδα των φροντιστών και οι φροντιστές ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας μοιράστηκαν τις απόψεις και τις εμπειρίες τους. Ήταν μια ευκαιρία να μοιραστούν τις σκέψεις και να επισημάνουν τις ανάγκες αυτής της ομάδας. Ένας εκπρόσωπος από την ΠΕΨΑΕΕ παρουσίασε τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τις ενέργειες που πραγματοποιούνται για τους φροντιστές. Εκτός από την ενημέρωσή τους για τις ενέργειές τους, η ΕΠΙΟΝΗ μοιράστηκε τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τους φροντιστές. Ένας επαγγελματίας ψυχικής υγείας από το πεδίο μοιράστηκε τη δική του άποψη για τη φροντίδα του φροντιστή και μίλησε για τον ορισμό και το ρόλο των φροντιστών.

Οργάνωση	ΠΕΨΑΕΕ
Επικοινωνία	Κοτσίνη Ήβη kentroimeras@pepsaee.gr Τηλ. +302108257112
Δικτυακός τόπος	http://www.pepsaee.gr/
Είδος παρέμβασης	Αξιολόγηση των αναγκών των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Στους συμμετέχοντες δόθηκε μια φωνή. Ήταν πολύ σημαντικό για αυτούς να μοιραστούν τις σκέψεις και τις εμπειρίες τους.
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	—
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	Όχι
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	Όχι

Ομάδα υποστήριξης για συγγενείς ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας

Χρονική περίοδος: Οκτώβριος 2018 - Ιούνιος 2019

Διάρκεια 1,5 ώρες

Ομάδα στόχος: Γονείς ατόμων που έχουν προβλήματα ψυχικής υγείας.

Στόχος: Να συζητήσουν και να αναπτύξουν συγκεκριμένες ενότητες ενδιαφέροντος, οι οποίες θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν καλύτερα το είδος των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν. Ένας άλλος στόχος είναι η παροχή πληροφοριών και υποστήριξης σχετικά με προβλήματα στο ευρύτερο οικογενειακό δίκτυο που δημιουργούνται λόγω των προβλημάτων ψυχικής υγείας των μελών της οικογένειας.

Οργάνωση	ΠΕΨΑΕΕ
Επικοινωνία	Κοτσίνη Ήβη kentroimeras@pepsaee.gr Τηλ. +302108257112
Δικτυακός τόπος	http://www.pepsaee.gr/
Είδος παρέμβασης	Υγεία και ευεξία των φροντιστών
Προκλήσεις / σχόλια / προτάσεις (εάν υπάρχουν)	Υπήρχαν θετικά σχόλια από τους συμμετέχοντες. Επισημάνθηκε η ανάγκη ενημέρωσης των φροντιστών σχετικά με τον ρόλο τους.
Απόδειξη αποτελεσματικότητας/ αντίκτυπου της παρέμβασης (δημοσιευμένες εκθέσεις, άρθρα περιοδικών, αντικειμενικά δεδομένα κ.λπ.)	Διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη
Υπάρχουν προκλήσεις με την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης σε άλλη χώρα ή περιβάλλον;	'Όχι'
Υπάρχουν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων όσον αφορά την αναπαραγωγή αυτής της παρέμβασης;	'Όχι'

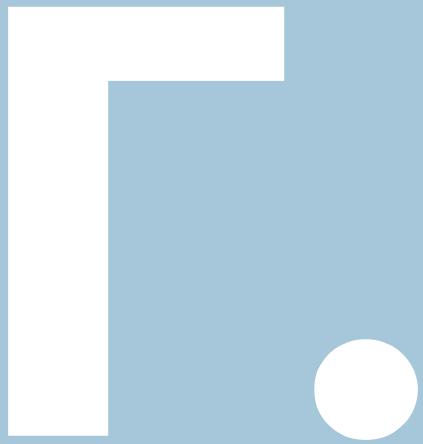

Εναρκτήρια συνάντηση στο γραφείο της ΕΕ στην Ελλάδα

Ομάδα εστιασμένης συζήτησης για τις οικογένειες ατόμων με πρόβλημα ψυχικής υγείας στο Κέντρο Ημέρας της ΠΕΨΑΕΕ.

Συμβουλές για
επαγγελματίες
που εργάζονται
με φροντιστές

Συμβουλές για επαγγελματίες που εργάζονται με φροντιστές

Πώς να παραμείνει η οικογένεια σε θεραπεία

Όταν η οικογένεια παρευρεθεί στην πρώτη συνεδρία, ο κυριότερος στόχος είναι να ενθαρρυνθούν να συνεχίσουν τις συνεδρίες. Αιτίες που πιθανόν να τους κάνουν να σταματήσουν είναι:

- I. Προηγούμενες αρνητικές εμπειρίες από προτάσεις για βοήθεια
- II. Αντικρουόμενες ή μη ρεαλιστικές προσδοκίες από τη θεραπευτική παρέμβαση
- III. Αρνητισμός σχετικά με το αποτέλεσμα
- IV. Μέλη της οικογένειας που ενοχοποιούνται για την ασθένεια

Εάν η οικογένεια δεν συνεχίσει τη θεραπευτική παρέμβαση δεν θα επωφεληθεί.

Είναι σημαντικό να διευκρινιστεί:

1. Εάν έχει υπάρξει προηγούμενη εμπειρία της οικογένειας λαμβάνοντας βοήθεια από επαγγελματία
2. Τι ακριβώς αναμένουν από τον επαγγελματία
3. Εάν υπάρχουν αρνητικά συναισθήματα σχετικά με το τι μπορεί να επιτευχθεί στη θεραπευτική διαδικασία

Ο επαγγελματίας χρειάζεται να προσπαθήσει να δώσει ελπίδα και να εξηγήσει τι μπορεί να αναμένει η οικογένεια από τη θεραπευτική διαδικασία ρεαλιστικά.

Υποστήριξη της οικογένειας

Πολλές οικογένειες που έχουν επηρεαστεί από κάποια νόσο αποσύρονται σταδιακά από το πιο εκτεταμένο οικογενειακό τους δίκτυο και τους φίλους. Μπορείτε να ρωτήσετε τα μέλη της οικογένειας για τι ακριβώς κάνει ο καθένας ξεχωριστά ώστε να αποσπά την προσοχή του από τα προβλήματα της καθημερινής διαβίωσης με τον ασθενή.

- i. Διατηρούν επαφές με άτομα εκτός της οικογένειας με τους οποίους θα περάσουν χρόνο, εκτός των ωρών εργασίας τους;
- ii. Η οικογένεια απευθύνεται σε κάποιον εκτός του οικογενειακού περιβάλλοντος σε μια περίοδο κρίσεως;
- iii. Ποιες είναι οι δυσκολίες που βιώνει μια οικογένεια που παρέχει φροντίδα;
- iv. Οι επαφές που υπάρχουν είναι δυνατόν να παρέχουν υποστήριξη;
- v. Τι είδους υποστήριξη παρέχουν;
- vi. Μπορεί να προσφερθούν να παρέχουν μια επίβλεψη στον ασθενή, όταν η οικογένεια θα βγει έξω;

Συμβουλές για επαγγελματίες που εργάζονται με φροντιστές

- vii. Παρέχουν οικονομική στήριξη;
- viii. Συμβουλεύουν την οικογένεια για το τι θα μπορούσε να πράξει;
- ix. Αφουγκράζονται τα προβλήματα της οικογένειας και τους βοηθούν συναισθηματικά για να ανταπεξέλθουν;

Ανταπόκριση της οικογένειας

Χρειάζεται να ρωτήσετε τα μέλη της οικογένειας για το πώς νιώθουν σχετικά με το πρόβλημα

1. Πιθανόν να το αρνηθούν ή να έχουν δυσκολίες να αποδεχτούν ότι ένας συγγενείς τους έχει ένα πρόβλημα
2. Πιθανόν να θυμώσουν για το πρόβλημα
3. Πιθανόν να σκεφτούν «γιατί αυτό να συμβαίνει σε μένα;»
4. Δίνουν υποσχέσεις προκειμένου να θεραπευτεί η ασθένεια όπως «Υπόσχομαι να προσεύχομαι κάθε μέρα εάν θεραπευτεί από την ασθένεια του»
5. Νιώθουν να θλίβονται όταν δεν μπορούν πλέον να ανταπεξέλθουν. Αυτά τα συναισθήματα εντείνονται από τις οικονομικές δυσκολίες, τη μη δυνατότητα για εργασία ατόμων μεγαλύτερων σε ηλικία, το στίγμα και άλλα
6. Συνεχίζουν να ελπίζουν για ίαση, την ανακάλυψη μιας καινούριας θεραπείας που θα βελτιώσει τα συμπτώματα αυτό τους βοηθά να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα τους

Ποιος κάνει τι;

Σε κάθε οικογένεια, το κάθε μέλος συνεισφέρει με το δικό του τρόπο. Χρειάζεται να τους κάνετε ερωτήσεις του τύπου:

- I. Ποια μέλη κάνουν τις δουλειές του σπιτιού;
  - II. Ποιοι είναι αυτοί που συντηρούν οικονομικά το νοικοκυρίο;
  - III. Όταν τα μέλη της οικογένειας είναι στεναχωρημένα, ποιο μέλος προσεγγίζουν για να συζητήσουν τα προβλήματα τους;
  - IV. Ποιος είναι ο αρχηγός της οικογένειας;
  - V. Ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των υπόλοιπων μελών της οικογένειας;
- Κάποια μέλη αγχώνονται αρκετά όταν έχοντας πολλούς ρόλους μέσα στην οικογένεια. Για παράδειγμα, η μητέρα πιθανόν να είναι αυτή που συντηρεί την οικογένεια οικονομικά, αυτή που κάνει τις δουλειές του σπιτιού, η μητέρα των παιδιών και η φροντίστρια του μεγαλύτερου ατόμου με άνοια.

Συμβουλές για επαγγελματίες που εργάζονται με φροντιστές

Πώς επικοινωνούν τα μέλη της οικογένειας;

Τα μέλη της οικογένειας δείχνουν κατανόηση και συμπόνια, ή συνηθίζουν να διαφωνούν και να κριτικάρουν ο ένας τον άλλο;

Αντιμετωπίζουν τα προβλήματα με κοινό τρόπο, ή συνήθως τσακώνονται;

Τα μέλη της οικογένειας αισθάνονται άνετα να μιλήσουν ανοιχτά ο ένας στον άλλο και να πουν τι αισθάνονται ;

Τα μέλη της οικογένειας έχουν μεγάλη αγωνία ή ανησυχία για τον ασθενή και την ευημερία του; Για παράδειγμα, δηλώνουν κάποιες σκέψεις τους όπως: «ανησυχώ για τον ασθενή συνέχεια», «δεν ξέρω τι να κάνω», «δεν μπορώ να ανταπεξέλθω», «είμαι τόσο μελαγχολικός από όταν αρρώστησε»

Η οικογένεια συνεργάζεται;

Με βάση τις παρατηρήσεις σας για την οικογένεια, θα πρέπει να είστε σε θέση να αξιολογήσετε εάν τα μέλη της οικογένειας συνεργάζονται, αν έχουν την αίσθηση του «μαζί»

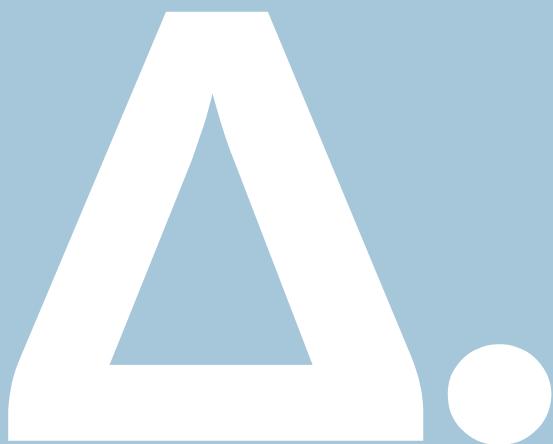
Τα μέλη της οικογένειας είναι πιθανόν να είναι συναισθηματικά υπερβολικά εμπλεκόμενοι ή να είναι αδιάφοροι και να μην εμπλέκονται καθόλου. Και οι δύο περιστάσεις μπορεί να μην είναι παραγωγικές.

Συνήθειες, όπως τα κοινά γεύματα ή άλλες κοινές οικογενειακές δραστηριότητες, ενισχύουν την οικογένεια και το συζυγικό δεσμό.

Πώς ανταπεξέρχεται η οικογένεια;

Ρωτήστε την οικογένεια πώς διαχειρίστηκε κάποια κρίση στο παρελθόν. Αυτό υποδεικνύει την ικανότητα τους να επιλύσουν ένα πρόβλημα και παρέχει κάποιο στοιχείο για το πώς θα ανταπεξέλθουν στη διαχείριση της αναπτηρίας. Ρωτήστε το κάθε μέλος της οικογένειας ξεχωριστά ποια ήταν η δική του συμμετοχή.

1. Ποιος ανέλαβε πρωτοβουλία για την επίλυση του προβλήματος;
2. Πώς έλυσαν το πρόβλημα;
3. Κατάφεραν να επιλύσουν επιτυχώς το πρόβλημα, ή προέκυψε ξανά;
4. Η οικογένεια δυσκολεύτηκε και δεν κατάφερε να επιλύσει το πρόβλημα;
5. Κατάφεραν να ανταπεξέλθουν;

Προτάσεις διεκδικήσεις

Προτάσεις/διεκδικήσεις προς υπευθύνους χάραξης πολιτικής

Η ΕΠΙΟΝΗ σταθμίζοντας όλες τις εξελίξεις και λαμβάνοντας υπόψη τη μείζονος κοινωνική και εθνική σημαντικότητα του θέματος:

Ζητά την άμεση ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 1158/2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2019. Και ειδικότερα των διατάξεων που αφορούν:

- Τη θέσπιση άδειας φροντίδας (άρθρο 6) για τους εργαζομένους-φροντιστές, η οποία δεδομένου των υπόλοιπων ελλείψεων της χώρας μας θα πρέπει να οριστεί ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ σε επτά (7) ημέρες ετησίως, με δυνατότητα διεύρυνσης της έως 15 ημέρες, ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας των φροντιζόμενων προσώπων.
- Την κατοχύρωση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας για λόγους φροντίδας (άρθρο 9). Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να παρέχεται στους εργαζόμενους-φροντιστές ευέλικτο ωράριο για όσο διαρκούν οι ανάγκες αυξημένης φροντίδας και η δυνατότητα να εναλλάσσουν την μορφή απασχόλησης τους από πλήρη σε μερική απασχόληση (και το αντίστροφο), όταν τούτο επιβάλλεται από την κατάσταση των φροντιζόμενων προσώπων.

Επιπρόσθετα, υπό το πρίσμα των επιταγών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ελλείψεων του νομοθετικού πλαισίου της χώρας μας, αιτούμεθα και τις κάτωθι νομοθετικές παρεμβάσεις:

- **Να υιοθετηθεί από το ελληνικό δίκαιο η έννοια του «φροντιστή», με βάση τα στοιχεία της επικαλούμενης Οδηγίας.**
- **Να χορηγηθεί οικονομική παροχή φροντιστή, η οποία θα καθορίζεται ανάλογα με την περίπτωση, καθώς οι «φροντιστές» αναγκάζονται να ξοδεύουν πολύ χρόνο και δυσανάλογα μεγάλα ποσά για να καλύψουν τα απαραίτητα για την φροντίδα, χωρίς κρατική στήριξη.**
- **Να καταργηθεί η τελευταία περίοδος του Άρθρου 25 §1 περ. δ' του ν. 4440/2016, όπου αδικαιολόγητα περιορίζονται δικαιώματα των πολιτών που ανήκουν στην ίδια οικογένεια. Συγκεκριμένα η διάταξη αναφέρει: «Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) των προκηρυσσόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ κατά Περιφερειακή Ενότητα, φορέα και κλάδο ή ειδικότητα καλύπτονται από όσους έχουν τέκνο, αδελφό ή σύζυγο, καθώς και από τέκνα ατόμων με αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, εξαιτίας βαριών ψυχικών και σωματικών παθήσεων, όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του ΚΕΠΑ. Κατ' εξαίρεση όταν τα άτομα πάσχουν από νοητική στέρηση ή αυτισμό, για την παροχή της προστασίας απαιτείται ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η άσκηση του δικαιώματος προστασίας από ένα δικαιούχο μιας οικογένειας (γονείς, τέκνα, συζύγους, αδελφούς) αποκλείει τους υπόλοιπους.»**
- **Να αναπροσαρμοστεί το Άρθρο 50 του ν. 3528/2007 (Δικαίωμα ειδικής άδειας) που προβλέπει: «Υπάλληλοι που πάσχουν ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από**

Προτάσεις/διεκδικήσεις προς υπευθύνους χάραξης πολιτικής

νόσημα το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας δικαιούται άδεια με αποδοχές έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται τα νοσήματα του προηγούμενου εδαφίου. 3. Η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται και σε υπαλλήλους που έχουν τέκνα που πάσχουν από βαριά νοητική στέρηση ή σύνδρομο Down», έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνεται και υπαλλήλους με ευθύνες φροντίδας μελών της οικογένειάς τους (τέκνα, γονείς, συζύγους, αδέλφια), που πάσχουν από ψυχικές νόσους. Περαιτέρω, η ειδική αυτή άδεια θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και για τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων του ιδιωτικού τομέα.

- **Να εφαρμοστεί η παρ. 2 του Άρθρου 53 του ν. 3528/2007 (διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις), με βάση την οποία προβλέπεται κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, και στους συγγενείτων ατόμων με αναπηρία ή με ανάγκες ειδικής φροντίδας. Η ίδια δε διάταξη θα πρέπει να εφαρμόζεται όχι μόνο στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ αλλά και στα νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα.**
- **Να μεταφερθεί η ρύθμιση για πρόωρη συνταξιοδότηση του Άρθρου 5 §4 του ν. 3232/2004 και στον δημόσιο τομέα, σύμφωνα με την οποία γονείς και αδέλφια ατόμων άγαμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, τα οποία δεν εργάζονται και δεν νοσηλεύονται σε ιδρύματα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημόσιου φορέα, καθώς και σύζυγοι αναπήρων με ποσοστό 80% και άνω, εφόσον έχουν διανύσει τουλάχιστον δεκαετή έγγαμο βίο, ασφαλισμένοι σε φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 7.500 ημερών εργασίας ή 25 ετών πραγματικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση.**
- **Να αναγνωριστούν 1-3 έτη πλασματικής ασφάλισης χωρίς εξαγορά στους «φροντιστές» ατόμων με χρόνια πάθηση ή αναπηρία.**

Κύριοι Υπουργοί,

Πιστεύουμε πως με την ταχύτητα των αποφάσεων που σας διακρίνει καθώς επίσης και με το ειδικό σας βάρος, αλλά και τη διακηρυγμένησας ευαισθησία για τα ΑΜΕΑ-άρα και για τους «φροντιστές» τους, θα συμβάλλετε στην κατάρτιση ενός νομοθετικού πλαισίου που θα αποτελείεργαλείο βελτίωσης της ποιότητας ζωής των εργαζομένων και των ατόμων με ανάγκες, ενώπαραλληλα θα ανοίξει τον δρόμο για την είσοδονέου εργατικού δυναμικού, που τόσο ανάγκη έχει η χώρα μας, στην κρίσιμη μεταβατική καμπή που διέρχεται.

Twitter: Learn4C
Facebook: Learn4Carers

www.learn4carers.eu

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020 / SEPTEMBER 2020

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

